

РУСИН ЮЛІЯ МИКОЛАЇВНА
студентка спеціальності «Облік і оподаткування»
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Максименко Д.В.**,
Мукачівського державного університету

ПОНЯТТЯ СОБІВАРТОСТІ ЯК ГРОШОВОГО ВИМІРНИКА ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО

Одним з найважливіших економічних показників господарської діяльності підприємства, в якому знаходять відображення зростання продуктивності праці, економія ресурсів, технічний прогрес є собівартість продукції.

Метою планування собівартості є економічно обґрунтоване визначення величини витрат, необхідних в плановому періоді для виробництва кожного виду і всієї промислової продукції підприємства, яке відповідає вимогам її якості. Розрахунки планової собівартості окремих виробів, товарної і валової продукції використовуються для визначення потреби в оборотних засобах, планування прибутку, визначення економічної ефективності окремих організаційно-технічних заходів та виробництва в цілому, для внутрішньозаводського планування, а також для формування цін.

Фактичні дані обліку витрат використовуються для оцінки і аналізу виконання планових показників, визначення результатів діяльності структурних підрозділів та підприємства в цілому, фактичної ефективності організаційно-технічних заходів, направлених на розвиток і удосконалення виробництва, для планово-економічних та аналітичних розрахунків.

Зниження собівартості є одним із факторів економії господарських ресурсів і тому є найважливішим резервом зростання прибутку підприємств і підвищення рентабельності виробництва. В умовах ринкових відносин, що розвиваються і поглиблюються, коли кожне підприємство повинно забезпечити розширення і вдосконалення виробництва за рахунок власних накопичень, одним з головних завдань працівників економічних служб, керівників і всіх спеціалістів підприємств є пошук і мобілізація внутрішньогосподарських резервів зниження собівартості продукції (робіт, послуг).

До виробничої собівартості включаються лише прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати і загальновиробничі витрати. Не включаються до виробничої собівартості, а списуються на витрати періоду, в якому вони були здійснені: понаднормові втрати і нестачі запасів; витрати на зберігання, крім тих, які необхідні у виробничому процесі, що передував наступній стадії виробництва; адміністративні витрати та витрати на збут.

Повна собівартість складається з виробничої собівартості, витрат на збут і адміністративних витрат. Показник повної собівартості використовується не для оцінки активів, а для цілей довгострокового планування та визначення ціни на продукцію.

Виділяють також собівартість реалізованої продукції, яка складається з виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), що була реалізована протягом звітного періоду, нерозподілених постійних загальновиробничих витрат та наднормативних виробничих витрат. До собівартості реалізованої продукції не включаються адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати.

Собівартість продукції є головним ціноутворюючим чинником. Вживання суб'єкта господарювання в умовах конкуренції залежить від можливості підтримувати оптимальний рівень собівартості продукції. Вирішення цього завдання залежить від багатьох чинників, головним з яких є стратегія у своєму конкурентному середовищі й ефективність використання ресурсів. Відповідно до обраної стратегії виробник належить по категорії з низькою собівартістю на масовому ринку або з добре зарекомендованими виробами в ролі гравця у середовищі ринку.

Список використаної літератури:

1. Мних Є.В., Буряк П.Ю. Економічний аналіз на промисловому підприємстві/ Мних Є.В. – Львів: Світ, 2004. – 208 с.
2. Чиж В. І. Методологія облікових процедур в управлінні витратами: Монографія / В. І. Чиж. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2004. –296 с.
- 3.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>